

NARODNI DNEVNIK

Neodvisen političen list.

Izhaja vsak dan popoldne.
Mesečna naročnina:
V Ljubljani in po pošti Din 16, inozemstvo Din 25.

Uredništvo in tiskovništvo: Wolfova ulica št. 1/I.
Telefon 213.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.
Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.633.

Končajte z napačnimi vestmi!

Naravnost neverjetno je, kako je takozvana napredna javnost vsled mladinskega časopisja napačno informirana.

Dan na dan pišejo mladinski listi, kako da je sedanja vlada pred padcem in dan na dan postavljajo dogodki ta mladinska prorokovanja na laž. Kljub temu pa se najde še vedno vse polno naprednjakov, celo inteligentov, ki dosledno nasledajo mladinskim vestem in ki so zaradi tega o sedanji notranji politični situaciji slabše informirani ko pa najbolj priprosti Radičev verniki. Pogubna posledica te neinformiranosti naprednih slojev je na dlani in zato je čas, da se neha!

Je končno razumljivo, če skuša vodstvo mladinske stranke z lažljivimi upi v bodočnost prikriti popoln polom svoje politike in preprečiti tako splošen beg iz stranke, toda na drugi strani je še bolj gotovo, da dokazuje s tem vodstvo mladinske stranke svojo slabost, ker si ne upa povedati svojim pristajem resnice. Stranka, ki ne sme svojim članom natočiti več čistega vina, stranka, ki si mora pomagati z lažljivimi informacijami, taka stranka je izgubljena, ker nima v sebi več moralne sile, da bi pogledala resnici v oči. Tudi to naj bi prevdarili oni lahkoverneži, ki dan na dan z »Jutrom« vred upajo in ki so dan na dan razočarani.

Končno ni niti za povprečnega inteligenta težko, da ugane bistvo sedanjega notranje političnega boja in da razume potek dogodkov.

Ker je naša država parlamentarna monarhija, zato je vsaka vlada, ki nima večine v parlamentu nemogoča. Da je temu v resnici tako, je bilo dokazano ob zadnji krizi, ko je imel »nacionalni blok« največ izgledov, da dobi vlado v svoje roke, pa čeprav ni imela v parlamentu večine. Danes so šanse nacionalnega bloka neprimerno slabše in zato je danes smešno računati z dogodki, ki so bili nemogoči v desetkrat bolj ugodnih časih. Poleg tega se bliža proračun, ki ga more izglasovati samo vlada s trdno večino v parlamentu. Pod nobenim pogojem pa ne more dobiti večine v skupščini »neliberalni blok«, pa naj pridobi za sebe tudi ves Džemiet in vse divjake.

Večino v skupščini more imeti samo Davidović s pomočjo radičevcev ali skupine Jovanovića. Katera kombinacija bo končno zmagala, to vprašanje pričamo za enkrat na strani. Na noben način in za nobeno ceno pa ne pridejo v prav nobeno kombinacijo samostojni demokrati, ker jih prav nobena stran ne rabi in ker jih prav nobena skupina ne mara! To je tako nepobitna resnica, da jo živkajo v Beogradu že vrabci na strehi, samo v »Jutro« zaverovani slovenski inteligenti nočejo o njej vedeti!

Na vse zadnje mora biti vsaka stranka pripravljena na to, da gre v opozicijo in za vsako, le količnik resno stranko ni opozicija ničesar strašnega, temveč nasprotno samo izhodišče za končno vstajenje. Samo samostojna demokratska stranka in zlasti njen slovenski del je v tem mizernem stanju, da opozicije sploh ne prenese, da je izgubljena za vedno, če se ne more nasloniti na vladno moč. Drugače tudi biti ne more, zakaj nikdar niso pridobivali mladinskih pristavev s silo ideje, temveč vedno le z zlorabljanjem vladne sile. In sedaj, ko je ta odpadla, prihaja konec in to čutijo vsi mladinski verniki prav tako ko njihovi generali.

In v tem tiči vzrok, da mladinski listi tako nesramno lažejo o skorajšnjih spremembah v vladi in da vdrago svoje pristaje na tako predrzen način.

Gospodje, če res verujete v svojo stranko in v svojo silo, potem bodite moške in povejte svojim pristajem resnico, ki se glasi: Ni računati, da pride v doglednem času Samostojna demokratska stranka v vlado. Kdor je pristajal Samostojne demokratske stranke mora biti pripravljen na to, da bo leta dolgo jedel samo trdi kruh opozicije. Vsake druge nade pa so neupravičene in napačne.

Nadaljevanje pogajani s HRSS.

Dr. Nikić je izročil 3 Radičeva polномоја. — Optimistična izjava dr. Predavca. — Misija Ljube Mihajlovića.

Beograd, 7. oktobra. Danes dopisje v Beograd Predavca. Politični krogi menijo, da se bodo pogajanja med vlado in HRSS takoj nadaljevala. Ni izključeno, da to vprašanje ne bo rešeno pred sestankom narodne skupščine, ako bo vlada na to pristala. Opozicionálni krogi smatrajo, da more vlada do 20. okt. likvidirati vse odnose s HRSS ali pa izvajati konsekvence. V nasprotnem slučaju je opozicija pripravljena na energično borbo proti vladi. Le na ta način se dajo pojasniti odnošaji med Jovanovićem in Pribečevićem, ker se dela na enotno fronto opozicije za boj proti vladi.

Beograd, 7. oktobra. Politična situacija je bila danes zelo živa. Zjutraj sta prispela v Beograd poslanci HRSS Predavec in Nikić. Od 10. do 11. ure se je vršila v predsedništvu vlade konferenca šefov vladnih grup, kateri so prisostvovali Korošec, Spaho, Davidović, Petrović in Predavec. Razpravljali so o občni politični situaciji. Predavec se je pri zastopnikih vlade po nalogu svoje stranke informiral o politični situaciji.

Beograd, 7. oktobra. Dr. Nikić je danes izročil 3 Radičeva polномоја in sicer: 1 za Sren, 1 za Dalmacijo in 1 za Slovenijo. Politični krogi pripisujejo

temu dejstvu velik političen pomen in trdijo, da je v zvezi s skorajšnjim prihodom Radića v Beograd.

Beograd, 7. oktobra. Po konferenci šefov vladnih grup je imel vaš dopisnik priliko razgovora s Predavcem, ki mu je izjavil sledeče: Prišel sem v Beograd, da se obvestim o političnem položaju, ki je za vlado zelo ugoden. V vladni večini je popolna sloga ter so vse, temu nasprotno vesti neresnične in tendenciozne. Na vprašanje, kaj je z vstopom HRSS v vlado, je Predavec izjavil, da je to vprašanje še vedno na dnevnem redu in se vrše v tem oziru pogajanja. Dalje je Predavec izjavil, da bo narodna skupščina sklicana, kakor je bilo že določeno 11. t. m. Mi smo nekoliko mesecev delali skupno na podlagi poverenja, ki nam ga je izkazal narod in na tej podlagi bomo delovali še vnaprej. Jaz sem svojo politično misijo končal s tem, da sem se pri imenitni politiki obvestil o položaju. Sedaj bova z dr. Nikićem izvršila po raznih ministrstvih nekoliko intervencij. Zvečer pa odpotujeva v Zagreb. Na vprašanje, kdaj bodo prišli poslanci HRSS v Beograd, je Predavec odgovoril, da najkasneje do 10. t. m. Na vprašanje, ali bo prišel tudi Radić, je Predavec odgovoril, da to vprašanje še ni rešeno.

K reviziji uradniškega zakona.

Beograd, 7. oktobra. Komisija za revizijo uradniškega zakona je včeraj nadaljevala svoje delo. Komisija je odločila, da se ministrskim pomočnikom odvzame stalnost, katero imajo vsi drugi državni uradniki. Dalje, da se 9. grupa prve kategorije pretvori v pripravljalno grupo. Sodni pisari, ki so v 9. grupi bodo premešeni v 8. grupo, oni

iz 8. pa v 7. Ta premešitev pa se bo izvršila postopno. Da bi se pa uradniki 2. kategorije, ki ne morejo priti v prvo grupo, zboljšali sedajni položaj, je komisija sklenila, da odgovarjajo dohodki uradnikov 1. grupe 2. kategorije dohodkom uradnikov 5. grupe 1. kategorije. Tako se bo njih osnovna letna plača zvišala od 6.600 Din na 12.000 D.

Spopad med Hanaovci in Orjunaši.

Osijek, 7. okt. V nedeljo so se v Osijeku zopet spopadli hanaovci in orjunaši v kavarni »Zlatan bunar«. Pri tem spopadu je bil ubit vodja hanaovcev Stepan Veselić, ki ga je nekdo ustrelil. Sumijo orjunaši Andrijaševića, ki pa odločno zanika krivdo. Oblast je odredila strogo preiskavo. Včerašnjega pogreba Veselića se je udeležilo okoli 8000 ljudi. Ob grobu je nastopilo več govornikov, ki so prisegli osveto za smrt svojega vodje. O incidentu je bil seveda takoj tudi Radić obveščen.

dila strogo preiskavo. Včerašnjega pogreba Veselića se je udeležilo okoli 8000 ljudi. Ob grobu je nastopilo več govornikov, ki so prisegli osveto za smrt svojega vodje. O incidentu je bil seveda takoj tudi Radić obveščen.

Boji s kačaki.

Beograd, 7. okt. Akcija kačakov v južni Srbiji se je pričela v zadnjem času zelo širiti. Iz Velesa poročajo, da je 50 kačakov ujelo pismoonošo, ki je prenašal vojno pošto. Za njegov odkup so kačaki zahtevali 100 lir. Na meji med srezom Drenić in Istok pri selu Likovcu je prišlo do spopadov med našo žandarmerijsko patrulo in kačaki. Po večurnem boju je bilo ubitih 5 kačakov, 1 orožnik in 2 meščana.

so kačaki napadli neko selo in ubili več prebivalcev. Oboroženi seljaki so kačake zasledovali na albansko mejo.

Mitrovica, 7. okt. V Rožanskem srezu je orožniška patrula prišla v spopad s kačaki. Radi tega so oblasti v Metohiji internirale okoli 500 kačakških rodbin in jih zaprle v džamije. Ko so kačaki, člani interniranih rodbin, zato izvedeli, so se takoj predali oblastem. Kačaki so bili zelo dobro preskrbljeni z orožjem in drugimi potrebščinami.

SEJA EKONOMSKEGA FINANČNEGA KOMITETA.

Beograd, 7. okt. Ekonomski finančni komitet je imel včeraj pop. svoj sejo. Na seji je bil odbit predlog poljedelskega ministra, da se vinogradnikom prodaja sladkor po polovični ceni.

V PRIČAKOVANJU SKUPŠČINE.

Beograd, 7. oktobra. Celokupna politična situacija je osredotočena na prve seje narodne skupščine, ker iz gleda, da mnogo vprašanj, ki so na dnevnem redu, ne bo rešenih pred pričetkom skupščine.

Gospodje priznajte pred svetom to resnico in potem ste opravičili svoj obstoj. S svojimi večnimi lažmi in krivimi prorokovanji pa delate samo škodo napredni stvari, ki izgubljajo vsled vas dnevno na ogledu in sili.

HADŽIĆ PRI KRALJU.

Beograd, 7. oktobra. Včeraj popoldne je bil v dvoru vojni minister Hadžić, ki je kralju poročal o položaju.

Če pa se ne morete povzpeti do tega, da bi pustili, da bi Vaši pristaji pogledali resnici v oči, potem ste se razkriili pred svetom kot ljudje s slabimi nameni, ki se boje resnice in za katere vsled tega ni mesta v javnosti.

DEPUTACIJA OBRTNE KOMORE PRI MINISTRSKEM PREDSEDNIKU.

Beograd, 7. oktobra. Včeraj popoldne je Davidović sprejel deputacijo obrtne komore, ki ga je zaprosila, da se omogoči osnovanje zanatlijske banke in njenega kredita, dalje vrnitev kronskega posojila ter prejetanje blaga na račun reparacij. Davidović je obljubil, da bo ustregel njihovim željam.

Ker končno bi bilo dobro, da bi prevdarili tudi to, koliko uradnikov je že trpelo, ker je verjelo vam. Mislimo, da ni niti v vašem interesu niti po vaših intencijah, da bi to število nepotrebnih žrtev povečali.

NAPETOST V ALBANIJ.

Beograd, 7. okt. Po vestih iz Albanije je položaj zelo napet. Kakor trdijo, je oficirski kor zahteval od Fan Nollia, da poda ostavko. Vsak hip pričakujemo spopadov.

Mussolinijev govor.

Milan, 6. oktobra. V soboto je imel Mussolini velik političen govor na banketu, ki ga je pripravilo ustavno združenje. Mussolini je govoril o potrebi fašizma in ponavljal svoje slavospeve. Povdarjal je predvsem aneksijo Reke in trgovinsko pogodbo z Rusijo. Glede notranje politike je omenil šolsko reformo, ki je dosedaj še ni mogel izvesti. Glede prostovoljne milice je izjavil, da je popolnoma upravičena zahte-

va, da bi se milica razpustila, ker obstoji četa prostovoljcev. Glede bodočih problemov je s strahom omenil dejstvo, da živi v Italiji 40 milijonov ljudi, ki ne morejo najti nobenega izhoda v inozemstvo, ker so jih že prehiteli druge države. Njegov govor zlasti v rimskih političnih krogih ni vzbudil nobenega zanimanja, ker Mussolini ni povedal prav nič novega.

Italijanski liberalci proti vladi.

Livorno, 7. okt. Sinoči ob 18. se je zaključil kongres liberalcev, ki je rodil splošno pričakovane rezultate. Dopoldne se je vršilo glasovanje o stavljenih resolucijah. Prodrla je resolucija liberalnega poslanca Pedrazzija in sicer s 23.000:5.000 glasovi, nasprotno pa je dobil predlog za brezpogojno sodelovanje z vlado g. Rycija s 10.000 glasov proti 23.000. Potemtakem pomeni kongres liberalcev popoln poraz vlade. Predlog g. Pedrazzija je predlog centurina stranke in zahteva predvsem avtonomijo lib. stranke, vpostavo zakonov, razpust prostovoljne milice, spoštovanje ustave, razpis občinskih volitev ter popolno prostost pristopa v vse stanovske organizacije.

Rim, 7. okt. Izid liberalnega kongresa v Livornu ni tukajšnjih političnih krogov prav nič presenetil, ker je na prvi seji zasedanja nastopila struja, ki ni bila vladi prijazna, in sicer s tako sigurnostjo, da je bil že prve dni izid kongresa določen. Mussolini se vrne v Rim jutri, nakar bo v kratkem sklican fašistovski svet, ki bo razpravljal o položaju, ki je nastal po kongresu v Livornu. Seveda hočejo fašistovski listi popolnoma molče preiti liberalni kongres, češ da bodo fašisti kljub temu šli svojo pot. V resnici pa je kongres znatno poslabšal položaj fašizma.

PRED ZASEDANJEM ITALIJSKE ZBORNICE.

Rim, 7. oktobra. Danes zvečer se sestane odbor opozicijskega bloka, ki bo razpravljal o položaju z ozirom na izid kongresa v Livornu. Ministrski svet se bo sestel 10. oktobra in bo predvsem določil sklicanje zbornice, ki se bržkone sestane 8. ali 10. novembra t. l.

PRED ANGLEŠKIMI VOLITVAMI.

London, 7. oktobra. V glavnem taboru delavske stranke se noč in dan vrše priprave za volitve. Volitvene priprave vodi minister notranjih zadev Henderson. Mac Donald je pozval k sebi volilne agitatorje delavske stranke, da jim da potrebna navodila. Vse stranke pričakujejo, da poda Mac Donald v terek na kongresu delavske stranke ali v sredo v spodnji zbornici izjavo, da se je vlada odločila sprejeti volilno borbo. Z ozirom na to se pričakuje razpust spodnje zbornice v četrtek, nove volitve pa 8. novembra.

RADIKALI ORGANIZIRAJO SRBSKO NACIJALNO FRONTO.

Beograd, 7. okt. Sinočnja »Demokracija« piše na uvodnem mestu o srbski nacionalni fronti, katero smatra za poslednji adut radikalov, ki mislijo škodovati današnji vladi z alarmiranjem srbske javnosti. List pripominja, da je to bolezen vseh politikov, katera se mora odpraviti.

UGODEN POTEK FRANCKO-NEMŠKIH TRGOVSKIH POGAJANJ.

Pariz, 7. oktobra. Nemški poslanik v. Hirsch je posetil predsednika vlade Herriota in ob tej priliki izjavil, da nemška vlada želi, da bi bila trgovska pogajanja kar najprej uspešno končana. Glasom listov je nemški poslanik storil ta korak na izrecno naročilo berlinske vlade, ker se je doslej opažalo neznanje do Nemcev. Sedaj se splošno smatra da so krenila francosko-nemška trgovinska pogajanja v povoljno smer.

SEJA DEMOKRATSKEGA KLUBA.

Beograd, 7. oktobra. Danes je bila v demokratskem klubu seja šefov posameznih grup. Seja je trajala do 1. ure popoldne. Demokratski klub je poveril Davidoviću nalogo, da nadaljuje pregovore z Radičevci, nadejajoč se pozitivnih rezultatov.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA, dne 7. oktobra 1924.

NAŠ DELEGAT V RIMU.

Beograd, 7. okt. Za našega delegata na sestanku v Rimu, ki se bo vršil 20. t. m., je določen dr. Jablanović. Na sestanku bodo razpravljali o izvršitvi St. Margeritskega sporazuma in o konverziji avstrijskih novčanic v Dalmaciji.

VREDNOTE.
Deline: a) Denarni zavodi. Celjska posojilnica denar 201, Ljubljanska kred. banka denar 225 blago 233, Merkant. bka denar 123 blago 128, Prva hrv. šted. denar 916 blago 922, Slavenska banka blago 100. b) Podjetja: Strojne tov. in livarne denar 130 blago 152, Trboveljska prem. družba blago 130. Založnice itd: 4 in pol odstotka kom. zad. dež. banke blago 89.

DR. SMODLAKA PRI KRALJU.

Beograd, 7. oktobra. Danes opoldne je kralj sprejel v avdienci našega poslanika v Vatikanu dr. Smodlaka. Dr. Smodlaka je izjavil vašemu dopisniku, da odpotuje nočjo v Rim in da ima s seboj izdelan načrt za konkordat.

PRODUKTIL.

Drogovi 4 do 8 m dolž. od 5 cm debel. na drob. koncu fko naki, post blag, 0,75. hodi smrekovi (do 10 % jelovi) 4 m od 30 cm napr. fko naki, post. blago 330, deske 1. II, III, fko meja blago 700, remelnji 1/4, 4 m dolž. I, II, fko meja blago 745, remelnji polov 60/70, 35/70, fko meja blago 745, drva bukova, suha, zdrava, 1 m dolž. fko meja, denar 26,50, ogile la. vilano fko meja denar 115, drva hrastova, suha 1 m dolž. fko naki, post. kol. 5 vag. den. 22 blago 23, zakli, pšenica domača fko Ljublj. den. 385, pšenica bačka par. Lj. blago 425, kuruza bačka par. Lj. blago 340, kuruza umetno sušena fko Lj. blago 435, oves bački par. Lj. blago 330, oves srbski fko Leskovic blago 220, fižol ribičan orig. fko Lj. den. 500, fižol prepečar fko Lj. den. 450, fižol mandolon fko Lj. den. 350, fižol rjavi fko Lj. den. 350, laneno seme par. Lj. den. 685, pšenična moka »0« bačka fko Lj. blago 615, pšenična moka št. 2 bačka fko Lj. blago 565, pšenična moka št. 5 bačka fko Lj. blago 615, pšenična moka št. 6 bačka fko Lj. blago 465, zelje par. Mitrovica blago 95.

POROČEVALSKA SLUŽBA MED NAŠO DRŽAVO IN RUMUNJO.

Beograd, 7. okt. Sinoči se je sestel našega presbiraža Svetiša s šefom rumunskega presbiraža Nikolo Dia. Šefa sta se sporazumela o vzpostavitvi poročevalske službe med našo državo in Rumunijo.

Beograd, 7. oktobra. Dunaj 9.89—9.99, Trst 303—304, London 309.50—311, New York 69—70, Pariz 365, Praga 207—207.50, Curih 13.35—13.45.
Curih, 7. oktobra. Zagreb 7.47, Praga 15.58, New York 523, London 23.33, Pariz 27.45, Milan 22.85, Berlin 1.245, Dunaj 0.0073 sedem osmink.
Trst, 7. oktobra. Beograd 32.50—32.60, London 102.20—102.30, New York 22.925—23.20, Curih 438—440, Dunaj 0.0322—0.0325, Praga 68.20—68.50.

MADŽARI V VOJVODINI.

Beograd, 7. okt. Madžarska stranka je pričela intenzivno delovati v Vojvodini. Včeraj je imela več zborovanj v Bečkereku, Somboru in Senti. Agitatorji so pozivali vse Madžare, da se vpišejo v madž. stranko.

ZBOROVANJE RADIKALOV V SUBOTICI.

Beograd, 7. oktobra. Na okrožni konferenci radikalov so sklenili, da se vrši 19. okt. v Subotici veliko radik. zborovanje, na katerem bo govoril tudi Radić.

Radićev govor.

Včeraj smo pričeli v kratkem izveščanju Radićev govor v Varaždinu. Ker je Radićev govor pomemben in ker ni izveščanja dovolj jasen, pričujemo danes par najbolj zanimivih odstavkov v celoti.

Radić in vojska.

V zvezi s poročilom o delovanju Zveze narodov je del Radić sledeč: »Hrvatsko narodno zastopstvo in ves hrvatski narod bosta uporabila ves svoj politični vpliv, da se pri nas vojska zmanjša vsaj na polovico. Odločno bomo zahtevali in ne bomo odnehali, dokler ne dosežemo, da se čisto drugače pripravimo na obrambo svoje zemlje, kakor smo pripravili danes.

Državne meje se najbolje zavarujejo z modro in pravično politiko proti vsem sosedom. Tudi današnji beograjski vlastodržci bi morali spoznati, da ni zadosti, če se ima v vojašnicah dvesto ali tristo umazanih in lačnih vojakov, v vojnih skladiščih na stotine nerabnih pušk in starih topov z municijo, ki ni za nje ter polne magazine s stari in raztrganimi oblekami mesto z novimi. Mnogo bolje je poslati takoj iz vojašnic stotine kmetov domov, da se tako na leto prihrani deset milijard in da oni doma prigrizajo nadležne milijarde... Pravi vojski bodo ta predlog sprejeli z obema rokama, ker tedaj bodo mogli nerabne puške in topove zamenjati z boljšimi, ostalo vojsko dobro običi in predvsem zbuditi v narodu zavest, da vojska ni za napad na prav nobenega sosedu, veliko manj pa za podjarmljenje lastnega naroda. Samo taka vojska, ki se nikdar ne uporablja proti lastnemu narodu in ki se drži samo za obrambo domovine, ima še danes smisla. Toda mora biti drugače urejena, kakor je danes.

Ponavljam zato. Ves narod mora videti in znati, in to mora čutiti tudi vojska, da ne bo gnana niti v Albanijo, niti v Dobružo ali celo v Besarabijo. Vojaški zapori morajo prenehati biti mučnice, mnoge vojašnice pa smetiti in tedaj boste videli, da se nihče ne bo drzil niti pomisliti nas napasti.

Proti koaliciji z radikali.

Z ozirom na razne vesti, da se hoče Radić izigrati in ga potem, ko bi se kompromitiral, izpustiti iz kombinacije in proti njemu uporabiti eventualno zakon o zaščiti države, je del Radić sledeče grožnje:

Če bi vseeno katerakoli kamarija poskušala, da postavi na vlado Pašića ali kakoga drugega radikala, tedaj bo nas štiri milijone Hrvatov, štiri milijone naših zaveznikov in dobra dva milijona Srbov našlo pot in načine, da tako krvavo vlado premagamo, še predno je mogla priti izvaliti svoj krvavi obrt. Če pa bi ostali pri tem hrvatski sami in osamljeni, tedaj jo bomo pri sebi doma premagali sami, toda tedaj naravno ne bi mogli biti niti govora o pogajanjih, kaj šele o sporazumu z Beogradom. Naj vsakdo zna in si dobro zapomni, da ne bomo v imenu ustave več priznali batin in puškinih kopit ali pa v imenu državnega in narodnega edinstva surove sile, katere naloga je, da nas pokolje in iztrebi.

Nasilja in batine je bilo zadosti! Kakor hitro bi se batine zopet pojavile, pa čeprav skupno s sabljjo, bomo mi eno ko drugo zločili in to za vedno.

Zakaj zavrnila Radić volitve?

Mi smo sklenili, da podpiramo današnje parlamentarno vlado samo zato, kar verujemo, da je poštena, da hoče v resnici vsaj preprečiti, če že ne bi mogla zatreti korupcije in da je odkritosrečno zavrgla v duši za vedno misel, da se imajo odnosi med Srbi in Hrvati reševati s silo. Mi Hrvati smo dovolj jasno pokazali, da ne mislimo nikdar uporabiti sile, razven če bi bili k temu namnani, da branimo svoj narod in svoj območje. Zato pa je tudi skrajni čas, da bo sedanja parlamentarna vlada toliko hrabra in

da visoko dvigne zastavo sporazuma in pozove vse srbski narod, če hoče Pašićev pokol ali pa Davidovičev sporazum. To je vzrok, da želimo volitve in da zahtevamo, da bodo čim prej svobodne volitve, da enkrat vendar izbršemo srabstvo, da ima več ko sto zastopnikov tak program, kakor da to ni politična stranka, ampak navadna razbojniška tolpa.

Kaj bodo dale volitve?

Tudi če bi vodil volitve sam Pašić, radikali bodo vseeno propadli. Srbski kmet molči, a misli. Imam čut, ki me nikdar ne vara, da bo srbski kmet radikale ravno tako vrzel ob zemljo, kakor je leta 1920 vrzel hrvatski kmet frankovce in popovce.

Davidovič stoji, kakor sodim, dobro, enako zemljoradniki in najbrže bodo dobili tudi delavci nekaj mandatov. Toda tudi če bi se moglo zgoditi, da bi poslala HRSS v vsako srbsko vas nekaj apostolov, potem ti ne bodo govorili srbskim kmetom, da naj volijo za Radića, temveč jim bodo dejali, da naj bodo za sebe in svoje dečo in da naj ne volijo kmete, ki so z gospodo. Morebiti naši kandidati za enkrat ne bodo postavljali v sami južni Srbiji, toda znajne, da bo tam njihov seljački duh dela in hrabrosti, miru in poštenja, oni kmetijski duh, ki je isti pri Hrvatih in Srbih. Danes se ta imenuje duh sporazuma, jutri bo to duh seljačke države in pojutrišnjem duh seljačke republike.

HRSS in revolucija.

Kor je prišla na zbor v Varaždinu vest, da je bil v Oseku ubit od Orjunašev Hanaovec Veselič, je povzel Radić še enkrat besedo in med drugim dejal:

Če bomo šli v vlado ali ne, bomo na vsak način poskrbeli, da se taki slučaj (umor Veseliča) ne ponove več. Če smo tako razburjeni samo pri enem slučaju krvoprelitja, tedaj si lahko predstavljamo, kako izgleda revolucija. Tu se kolje, kar se doseže in kogar se doseže. Predno bomo pomislili na revolucijo, bomo poskušili vse drugo. Mi pa nismo še vsega poskušali. More se na primer zgoditi, da ne bomo plačali davkov; vi veste, da tega še nismo storili niti deli. Če vsa druga sredstva ne pomagajo, potem šele pride sila. Toda ne sila posameznika, temveč sila naroda. Revolucija je velika nesreča, vendar je manjša zlo od robstva.

Delitev Albanije.

Končno je povedal Radić tudi sledeče fantazije:

»Druga važna vest je ta, da se pripravljajo Albanijska strašna usoda. Italija je predložila Srbiji in Grški, da si razdelje Albanijo. Devetega tega meseca gre Marinković k Mussoliniju. Italijani pripravljajo to lovsčino, da razdelje Albanijo, ker je tam seljačka vlada, ki je dobila 80 odstotkov glasov. Albanski narod bi imel zgubiti svojo svobodo. Naše čete bi imele iti v Albanijo in jej vzeti svobodo. Niti ena hrvatska noga ne bo prestopila albanske meje! Mi bomo to rekli Davidoviču. Kar pripravljajo danes Italija Albaniji, bo jutri pripravljala Jugoslaviji in posebej Hrvatski... Da bi se Srbiji dal Skader, morali bi mi dati Italijanom oblast nad Dalmacijo, ki je hrvatska. To se ne sme zgoditi!

Po pozdravu Varaždina je na to Radić zaključil svoj govor. Če upoštevamo vse Radićeve posebnosti in če se oziramo tudi na mentalitet njegovih vernikov, potem moramo priznati, da je bil Radićev govor mirom. Da pa Radić še ni opustil svojih nazorov, je naravno. To se sme pričakovati šele tedaj, kadar bo izgnan Radić v volitvah vsaj en mandat ali kadar bo Radić začutil, da je že prekoračil višek in da mu ne pomaga več niti največja demagogija. Tako daleč pa danes še nismo, pa čeprav dokazuje Radićev govor, da smo na poti k temu.

Pomemben jubilej.

Dne 7. oktobra so proslavili češki listi in z njimi javnost pomemben jubilej: Ta dan je minulo dve leti, odkar je predsednik Masaryk poveril sestavo kabineta ministrskemu predsedniku Švehli, ki je oslonil ves svoj program na utrditve češke državne samostojnosti. »Kaj nam pomagajo vsi strankarski uspehi, če bi jedrali k izgubi samostojnosti! V znamenju tega programa se mu je posrečilo ustvariti trdno, državotvorno koalicijsko vlado, kjer so zastopane vse večje stranke, kakor agrarci, narodni socialisti, socialni demokrati, demokrati in klerikalci. Novo vlado so

čakale težke naloge, katerih alfa in omega je bila konsolidacija države na znotraj in zunaj. Za koalicijsko v svrhu takega dela je na vsak način potrebna velika narodna disciplina, ki so jo Čehi dokazali že s tem, da je bila koalicijska realizirana. Kar se pa tiče njenega dela, pa gre v prvi vrsti velika zasluga predsedniku Švehli, ki je modro in energično krmaril ta leta skozi vse nepravilne in izpričane sposobnosti državnika evropskega slovesa. Onsova njegovega državniškega programa korenin globoko v realnih potrebah dobe in države (ne samo čehoslovaške) in Švehla zasluži toliko

večje priznanje, ker je ostro in jasno pojnil te potrebe in našel formo, kako jim zadostiti. Odgovarjajoč temu programu, se je njegova vlada osvobodila vseh ozkosrčnih osebnih oziroma strankarskih interesov in se z vso energijo lotila realnega dela, dela za konsolidacijo svoje ljubljene države. Ni je stroke, kjer bi ne razvila vse svoje iniciative. Posebno pažnjo je posvetila ob svojem nastopu gospodarskim vprašanjem in zmanjšala gospodarsko krizo in davke. Velika so njena pozitivna dejanja v raznih gospodarskih potrebah, v trgovski politiki, v stroki socialnega skrbstva, v kulturnih zadevah itd. itd. Kritika je zmirom tvorna in koristna, če izhaja iz presoje resničnih potreb z ozirom na

Delovno pravo v sovjetski Rusiji.

Sovjetska vlada je takoj po ureditvi notranjih razmer izdala več zakonov, ki se tičejo delovnega prava; koncem leta 1922 pa je prišla s kodifikacijo šest izdanih zakonov. Najprej je kodificirala zakon o delu (stopil v veljavo 15. novembra 1922), takoj nato je sledil zakon o zemlji (stopil v veljavo 1. dec. 1922) in državljanski zakonik (veljaven od 1. januarja 1923).

Vsi ti zakoni so bili potrebni takoj, ko je stopila sovjetska vlada k svoji novi gospodarski politiki, ki je prinesla velik preobrat v vsem javnem življenju. Na mesto delovne dolžnosti, ki je bila prej obvezna za vse državljane Zveze republik je nastopila prosta delovna pogodba med delodajalcem in delavcem. Delavna dolžnost pa je ostala obvezna samo za javne potrebe na pr. za poljanje nesreč nastalih vled naravnih neugod (poplave, požarov) ali vled mušnih javnih naprav. Obvezni izvrševati to delo so morali od 18. — 45. leta in ženske od 18. do 40. leta.

Delovni zakonik ureja natančno razmere oseb, zaposlenih proti plačilu ne oziroma se na vrste spola, plačila in obrata. V ta zakonik spadajo tudi družinski posli. O namestitvi delavca govori poseben člen. Posredovanje je v rokah lokalnih organov ljudskega komisarijata za delo, ki pa ni obvezno, izvešeni v natančno določenih primerih.

Važna je tudi določba, ki onemogočuje sistem črnih listin: delodajalec, ki je protipostavno odklonil nameščenje njemu določenih delovnih moči zapade strogi kazni. Ravnotako so dolžne uprave vseh državnih, javnih in privatnih institucij in podjetij poročati ljudskemu komisarijatu za delo v gotovem času o vseh izprehajih, ki se tičejo pri njem nastavljenih delavcev.

Z isto natančnostjo so tudi izvešene kolektivne pogodbe in pogodba s posameznim delavcem. Po zakonu sme vsak delavec pustiti delo, če je sedem dni poprej odpovedal službo. Pri tedenski dnuj pa je en dan poprej. Vred notočnega plačevanja, vled poslajanja zdravstvenih razmer sme delavec takoj pustiti službo in ima pravico zahtevati dvatredensko plačo kot odpravnino. Delodajalec pa lahko odpusti delavca: a) če popolnoma ali deloma opušča svoje delo; b) vled nesposobnosti; c) če ne izpolnjuje dolžnosti; d) če zagreši kaznivno dejanje, ki je v direktni zvezi z delom; e) če je več dni izostal od dela, ne da bi imel zadostne opravilice; f) če je izgubil delazmožnost za več kot dva meseca.

Glede mezd določa zakon, da noben obrat ne sme manj plačevati kot od države določeno minimalno mздо. Zakonito je uveljavljen osem urni delavnik. Nadure so omejene, za noseče in doječe žene pa sploh prepovedane, kakor tudi za mladino izpod 18. let.

Za mladino od 16 — 18. let, za kontorne in duševne delavce, za rudarje in za službenice v zdravju škodljivih industr. pod-

višje razglede in pojmovanja — vled tega je tudi jasno, da vrši češka javnost kritiko — o delu svoje vlade v okvirju svojih državnih mej. Vendar je treba ugotoviti absolutno vrednost, ki jo ima sedanja češka vlada, že zaradi svojega programa in dela in ta je, da je našla ključ do edino prave in potrebne državniške modrosti: Spoznala je domače potrebe in jih pričela svojemu narodu odgovarjajoče reševati, oziraje se na temelje in pridobitve sodobne družabne organizacije. To je njena velika zasluga, njena etična višina. Urejenost češke države na znotraj in njeno današnje zunanjepolitično stališče pa jo potrjuje v njenem delu in opravičuje njeno modro, trdno roko za bodočnost.

jetih, ki so označena v listi komisarijata za delo, je določen 6 urni delavnik. Nočno delo pa je za ženske in mladino prepovedano. Zaposlelci mladine izpod 16. leta je zakonito zabranjeno, le v strogo izjemnih slučajih je dovoljeno delati mladini, ki je dopolnila 14. leto starosti, toda le po štiri ure na dan.

Po zakonu pristaja vsem delavcem 42-urni nepretrdni tedenski odmor, ki ga določijo lokalni delovni komisarijati dogovorno s sovjeti. Pri določitvi odmora morajo priti v poštev nacionalni in verski moment delavcev in nameščenecv. Po prenehanjem dela petih mesecev in pol imajo delavci in nameščenci pravico do dvatredenskega dopusta, mladina izpod 18 let pa do enega meseca. Osebe, ki delajo v posebno škodljivih obratih ali duševno naporno, imajo poleg tega še en daljni dopust dveh tednov t. i. mesec dni. Ravno tako se morajo upoštevati dopusti radi bolezni in poroda. Delavec ima pravico, če dve leti ni izrabil dopustov, zahtevati, da se to upošteva.

S tedenskim delom zaposlene žene dobe 8 tedenski dopust pred in 8 tedenski dopust po porodu, v kontorijih ali duševno zaposlene pa imajo pravico do 6 tednov pred in 6 tednov po porodu trajajočega dopusta. Tekom tega dopusta jih podpira socialna zavarovalnica.

Radi varnostnih in zdravstvenih naprav so postavljeni delovni nadzorniki, ki so voljeni od obratnih sovjetov in ljudskega komisarijata za delo.

V delovnem zakoniku se tudi temeljito obravnavajo in določajo pravice sovjetov napram državi in nasproti privatnim podjetnikom.

Zadnji člen obravnavava vprašanje socialnega zavarovanja. Soc. zavarovanje obsega vse osebe, ki so zaposlene in prejajo mздо ali so zaposlene v državnih, družinskih, koncesijskih, najemniških, mešanih in privatnih obratih in institucijah ne glede na značaj in dobo njihovega dela in načina plačevanja.

Socialno zavarovanje obsega: a) podeljevanje bolniške pomoči; b) podeljevanje podpor pri začasnih izgubi delovne moči (bolezni, nezgoda, karantena, nosečnost, dojenje, oskrba rodbinskih članov); c) podelitev dopolnilnih podpor (pogrebni stroški, postržni material); d) podelitev podpor brezposelnim; e) podelitev invalidskih podpor; f) podelitev podpor rodbinskim članom, kojih vzdrževatelj je umrl ali izgubil. Višina začasnih podpor ne sme biti manjša od plače.

Zavarovalni prispevki se iztirjujejo in določajo v odstotkih izplačane mezde. Pri obratih, ki so posebno škodljivi zdravju, se iztirjujejo višji odstotki. Delodajalec ne sme za plačevanje socialnega zavarovanja odtegotviti od mezde. Delavec pa ima pravico do zavarovanja tudi, če delodajalec ne plačuje zavarovalnine.

Politične vesti.

== Pošteni ministri. == »Novosti« poročajo, da se je pri pregledu delovanja ministra Trifunovića ugotovilo, da se pod njegovim ministrovanjem ni zgodila nobena nerednost. Minister Trifunović je bil v vsakem oziru pošten minister. Isto se more trditi tudi o ministrih Vuličić, Slavku Miletiću, Pelešu in še treh drugih. Vsi drugi ministri iz bivše Pašić-Fribičevićve vlade pa so bili po mnenju »Novosti« nepošteni.

== Romunski ministriški predsednik na Dunaju. == Romunski ministriški predsednik Bratianu je vrnil avstrijskim ministrom obisk v Bukareštinu in je včeraj dospel na Dunaj. Na kolodvoru sta ga sprejela romunski in češkoslovaški poslaniki, zunanji

minister dr. Grünberger in več višjih uradnikov. Bratianu je takoj popoldne posetil zveznega kancelerja in vodilne avstrijske politike.

== Švedske volitve. == Končni rezultat švedskih volitev je sledeč: Konservativci so dobili 460.000 glasov (pri volitvah leta 1921 450.000) in 64 mandatov. Pridobili so dva mandata. Kmetiska zveza je dobila 190.000 in 24 mandatov, 3 več ko pri prejšnjih volitvah, pa čeprav je dobila isto število glasov. Liberalci so dobili 300.000 glasov in so izgubili 39.000 glasov. Mesto 41 mandatov imajo sedaj samo 33 poslancev. Tudi socialni demokrati in komunisti so izgubili na glasovih. Klub temu pa so povečali socialni

demokrati število svojih poslancev od 99 na 104. Komunisti imajo samo 5 poslancev in so izgubili 2 poslance. Novo vlado bodo sicer najbrže socialni demokrati.

== O nemirih v Besarabiji. == Glasom ruskih listov so pribežali begunci iz Besarabije v Odeso in pripovedujejo o različnih kmetijskih uporih, ki so »zbruhili« meseca septembra. Rumunska vojaška oblast je s silo ušla upor in koncentrirala močne oddelke v dotičnih krajih. Upor so povzročili v prvi vrsti ogromni davki, potem pa tudi politično in nacionalno preganjanje, ki so ga rumunske oblasti zagrešile proti tamšnjim kmetom.

== Macdonaldova vlada pred padcem. == Koncem tega tedna so ostali vsi voditelji političnih strank v Londonu, da spravijo v tek priprave za nove volitve. Le Macdonald se je odpeljal v Chequers. Opozicijske stranke nameravajo koncentriran napad na Macdonaldovo vlado in vse časopise soglašajo v tem, da bo kabinet sklenil pobliž liberalni predlog o ponašanju generalnega državnega pravnika, tako, da bo vlada padla najbrže v sredo. Vprašanje je le, kdaj bodo nove volitve, 1. ali 15. novembra. Ramsay Macdonald, ki otvori v torku zborovanje delavske stranke, bo najbrž ob tej priliki proglasil odločitev kabineta in takoj formuliral volitveno propagando stranke. — Listi meščanskih strank izražajo dejstvo, da se Mac Donald ni sporazumel s predstavnikom Egipta Zaglul pašo, v svrhu napadov proti delavski vladi.

== Vstop Nemčije v Zvezo narodov. == Tudi pričakujejo odgovora francoske vlade na noto Nemčije za vstop v Zvezo narodov. Politiki krogi se strinjajo že vnaprej v mnenju, da bo francoska vlada načelno za pristopitev Nemčije v Zvezo, vendar pod tem pogojem, da se podvrže vsem določbam, ki veljajo za vse države, kakor je že svojač izjavil Herriot. Zdi se, da bo tudi angleška in belgijska vlada odgovorila v tem smislu, da Nemčija ne more zahtevati pri vstopu v Zvezo narodov nobenih privilegijev in izjem.

Sokolstvo.

== Sokolsko gledališče v Radovljici. == Vprizori v nedeljo dne 12. t. m. ob pol 4. uri popoldne tretji in zadnji historično dramo »Angelo, tiran padušanski«, ki je pri obeh prejšnjih vprizoritvah žela veliko priznanje.

== Sokolska tombola v Mariboru. == Dne 5. t. m. je bila na Glavnem trgu v Mariboru dobrodelna sokolska tombola. Prodanih je bilo izredno veliko število srečk. Glavne dobitke so zadel Angel Rojc, policijski sinaga kompletno spalnico, Stuppi Ivan, sin železničarja voz premoga. Hugon Veseli, železniški uradnik kompletno garnituro kuhinjske posode, Letnik Ivan, železničar železen plug, Roza Birk blago za možko in žensko obleko, Mirko Stoinik, uradnik 1. denico. Tombola je v gnetnem oziru prav dobro uspeła.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Torek 7. okt. Zaprtlo.
Sreda 8. okt.: Cyrano de Bergerac, Red E.
Četrtek 9. okt.: Firma P. B. Red A.
Petek 10. okt.: Zaprtlo (generalna vaja).
Sobota 11. okt.: Šest oseb išče avtorja, premijera. Izven.
Nedelja 12. okt.: Moč teme. Izven.
Ponedeljek 13. okt.: Šest oseb išče avtorja. Red D.

Opera.

Začetek ob pol 8. uri zvečer.

Torek 7. okt.: Majska noč. Red D.
Sreda 8. okt.: Cavalleria rusticana. V vodnjaku. Red F.
Četrtek 9. okt.: Zaprtlo.
Petek 10. okt.: Carleja nevesta. Red B.
Sobota 11. okt.: Majska noč. Red C.
Nedelja 12. okt.: Netopir. Izven.
Ponedeljek 13. okt.: Zaprtlo.

Kar Vi hočete

to je Elzafluid. To pravo domače sredstvo, katero prežene Vaše bolečine. Poizkusna pošiljka Din 28—, Lekarnar Eug. Feller Stubica Donja, Elzatr 357, Hrvatska

Prosveta.

Rimski-Korsakov: Majska noč.

(Sobotna premijera.)

Naravnost priprosta v pripovedovanju in slikanju, globoka in občutna v melodijah z značilno rusko diatoniko — čeprav ne tako ruska kakor pri Musorgskem — in briljantna v instrumentalni se ta lepa muzika razbije ob nesrečnem libretu. Po tretjem dejanju pade zavesa za noviteto, ki kot odskočno delo ni bogve kaj ozrela in zajela interesa. Posamezni prizori zasede so pač lepi, n. pr. Levkov sestanek s Hano, »zarota« zoper zabujenega županu ali začetek drugega dejanja in še več drugih mest, a kot celota je opera vsebinsko medla. V njej se slike, ki niso bile komične, a imajo v sebi niti mnogo situacije komike, niti motoričnih motivov za interesanten potek dejanja. Zase originalni nastop pianega Kalenika, njegov nehotni obisk pri županu, trojica v županovi sobi, zganjarjeva pripovedka o nesrečnem smoku, izganjanje hudice, ruskeke itd. so momenti, ki dajejo Gogolevi pravilno obležje one razigranosti in tajnovitosti majske noči, kakor jo doživljajo, slutijo in občutijo malo ruska vas. Zines vasovanja, fantovskih šal, značilnih vaških tipov, hudice, vraž in bajnosti. Lepa Gogoleva pravilica, ki pa v tej dramatičniji ni našla sreče. Prvi akt je res posrečen in obeta mnogo, a privede dejanje že do točke, ki bi zahtevala skorajšen zaključek. Tega pa prinese po vsebinsko nepotrebnem drugem dejanju ali vsaj njegovi drugi sliki šele tretje. Morda bi opera kot dvodelanka ali enodeljanka v dveh slikah, kjer bi mladi kazaki pomagali zabujenemu županu že koncem prvega čela, ohranila interesanten potek in komičen značaj, prepleten z bajnim motivom, od začetka do konca. Tako je pa dejanje razbujeno.

Muzikalno ima »Majska noč« mnogo

Nuščeva avtobiografija.

(Nadaljevanje.)

Kajti lahko si mislite, česa vse ne najdemo t biografi v privatnih pisnih pokojnicah, a posebno v onih, ki jih je pisal še tedaj, ko sam ni slutil, da bo postal veliki pokojnik. Kadar namreč kdo že postane velik človek, od tedaj, se razume, tudi svoja privatna pisma urejuje tako, da bi se mogla objaviti. Enako, kot žena, ki si je stekla priznanje, da je lepa in si potem prizadeva, da bi temu tudi odgovarjala. Čital sem na primer pismo nekega velikega človeka, akademika, ki je od svojega stanovalca zahteval neporavnano stanoarino. Veliki človek je pisal svojemu najemniku pismo, v katerem pravi, kako je življenje z materijalne strani v resnici odvrtno, kako more dnevne skrbi velike duše in še veliko drugih afotizmov o življenju, a vse z ozirom na eventualno ponatisnjenje tega pisma. Ko je tako napisal več slabih stvari o življenju, je prešel na frazo: »toda so stvari v življenju, katerim se ne da udeležiti in na podlagi te fraze je zahteval od stanovalca trimesečno dolžno stanoarino. Razume se, da je stanarino prejel šele tedaj, ko je osebo srečal stanovalec in mu ustmeno (kar se ne more tiskati) opsoval sto bogov ter mu zapretil, da ga bo prešel, kot mačko.

Neki drugi velik človek je z ozirom na to, da bi se njegova pisma po smrti ne tiskala, vselej končaval s frazo: »Prosim, da mi po prečitani list vrnete! To mu je prišlo tako v navado, da je ob neki priliki, ko je napisal potrdilo za sprejeti honorar, napisal koncem potrdila: »Prosim, da mi po prečitani list vrnete!« Poznal sem tudi ugledega našega učenjaka, katerega me postala bojazan, da bi zapustil po smrti pismene sledove, manila in se je sloh odovedal

pisanih ter je umrl kot priznan književnik-nčenjak, a nikdar ničesar ni napisal. To so v glavnem vse dobre in slabe strani tega, če človek dovoli, da postane žrtev biograf. Ali potem ni bolje napisati avtobiografijo in na ta način uteti vse eventualnosti?

Toda bil bi neškrumen, ko bi dejal, da so gornji razlogi edini, ki so me pripravili, da napišem avtobiografijo. Predvsem že radi tega ne, ker se ne smatram za velikega človeka in sem s te strani varen in miren v prepričanju, da bodo moja privatna pisma veliko bolje služila branjevcem, kot biografin za kake podatke.

Da sem napisal avtobiografijo, sem to storil samo radi tega, ker sem želel zaželežiti svojo šestdesetletnico, ozirajoč se v tem trenutku nazaj in, prehajajoč iz včerajšnjega in predvčerajšnjega dne, da pogledam v daljnjo mladost, najdragocenejši del življenja. In, dasi mi je znana modra beseda francoskega pisatelja Maupassanta, po kateri »ni ničesar strašnejšega, kakor če se človek postara in vtiha nos v svojo mladost, jaz vendar delam in in sicer po onem nagonu, ki dušecemu se v trenutkih slovesa od življenja kliče pred oči sliko preteklosti in celo daljnje mladosti.

Vendar se ne oziram nazaj zato, da bi jokal za onim, kar je minilo. Nasprotno, oziram se, da se nasmejem s smehom, o katerem se da ob tej priliki bolj ko kdaj reči: »Kdor se smeji zadnji, se smeji naslajši!« Mi trije smo šli enodušno v svet in sicer takoj po mojem rojstvu. Ko sem se privrkal nasmešnil v materinem naročju, sem iz tega smešna vzniknil jaz in odšel svojo pot v svet in, ko sem se privrkal v materinem naročju namrdnil in zresnil, sem iz te resnosti vzniknil zopet jaz in odšel svojo pot v svet in ko sem privrkal v materinem naročju zajokal, sem iz tega joka zopet vzniknil jaz in odšel svojo pot v svet.

Naša pota so bila različna.

Oni »jaz«, ki je vzniknil iz mojega prvega joka, je šel skozi življenje zalivajoč se s solzami. Oni »jaz« je videl v svetu samo zlo in nesrečo; vse mu je bilo mračno, vse turobno, vse žalostno. Nebo vedno zastiralo z oblaki, zemlja vedno poroščena s solzami. Sočustvoval je z vsemi bednimi, bolela ga je vsaka nesreča. Oni »jaz«, je lokal nad tujo revščino in žaloval nad tuji grobovi.

Oni »jaz«, ki je vzniknil iz trenutka moje prve resnosti, je šel v življenje pod težkim bremenom in se zviljal pod skrbmi. Skrbel je za solnce, če pravilno hodi; mučilo ga je, ker se zemlja drugače ne vrtil, ker se reke krivje, ker so morja globoka in ker so gore visoke. Z globokimi bradami na čelu se je ustavljal pred vsako osebo in zastavljal vse svoje sile, da jo reši. Poglabljal se je v vsak problem, obstajal pred vsako težavo in tako šel skozi življenje pod bremenom skrbi.

Oni »jaz«, ki je vzniknil iz mojega prvega smeška, je šel skozi življenje z nasmehom na ustnicah, gledajoč okoli sebe vse z veseljem pogledom in vedro dušo. Smejal se je slabostim in krepostim, ker so človeške kreposti čisto večje slabosti, kakor napake. Smejal se je vzvišenemu ko tudi ponižanemu, ker ima vzvišeni čisto manjšo dušo od onega, ki ga vzvišeni gleda z višine. Smejal se je neumnosti kakor tudi modrosti, ker je človeška modrost čisto vir človeških neumnosti. Smejal se je pravici, kot krivici, ker je pravica ljudem dostikrat težja, kot krivica. Smejal se je resnici in laži, ker je resnica čisto redkejša kot laž. Smejal se je ljubezni in sovraštvu, ker je ljubezen čisto sebljejša, kot sovraštvo. Smejal se je žalosti kot veselju, ker je žalost čisto lahko goljufiva, med tem, ko veselje redkoka. Smejal se je sreči in nesreči, kajti sreča je vedno opoteča, a nesreča nikdar. Smejal se je svobodi, in suženstvu, kajti svoboda je čisto fraza, a su-

Dnevne vesti.

Ljubljana, dne 6. okt.

— Dva M. M. »Slovenski Narod« je urejal nad 25 let pokojni Miroslav Malovrh. Bil je za svojo dobo izvrsten urednik, marljiv delavec, rojen žurnalst. Bil je eden od treh stebrov, ki so držali »Slovenski Narod« in »Narodno tiskarno«. Zaužil je na svoj prerani grob spomenik, ki ga je »Narodna tiskarna« obljubila postaviti, pa ga danes po petih letih še vedno ni. Pri »Slovincu« je nedavno umrl njegov urednik Mihael Mošker, ki je bil nekakšni pe-dant Malovrhu v žurnalistični in delavni smeri. Kakor čujemo, dobi pokojni Mošker svoj zaslužni spomenik že od vseh svetih. Tako skrbi hvaležen zavod za svojega služnega delavca. Narodna tiskarna ne upošteva niti starih — živih — uslužbenec, kamoli mrtvih! Saj ni časa za to! Mladim politikom se je mudilo podirati to, kar so s trdom sezidali stari uredniki. »Slov. Narod« je bil zdrav in krepak pod »tremi stebri«, sedaj je bolan, dasi se gnete okoli njega mlado doktorstvo, a naš pregovor pravi: veliko dohtarjev, gotova smrt.

— Odlikovanje. Kralj Aleksander je odlikoval našega rojaka industrialca Franca Petrinovića z redom sv. Save III. razreda. Ob tej priliki je priredil predsednik vlade Davidović Petrinoviću svečan dimer.

— Prvi beograjski katoliški nadškof. Papež je imenoval za beograjskega nadškofa redovnika Rafaela Rodića. Vprašanje intronizacije nadškofa v Beogradu je med Vatikanom in kraljevino Srbijo rešeno že v sklenjenem konkordatu leta 1914.

— Vojaško imenovanje. Bivši predsednik naše razmejne komisije z Italijo, polkovnik Aleksander Daskalović, je imenovan za komandanta 18. pešpolka v Beogradu.

— Denska novinarja v Beogradu. Preteklo soboto sta potovala skozi Beograd dva danska novinarja, Kristiansen in Foner, ki sta izjavila, da potujeta popolnoma po privatnih poslih. Pri tej priliki sta se izrazila, da se zelo zanimata za naše kraje, zlasti v etnografskem, geološkem in geografskem oziru. Novinarja sta se oddolila, da obiščeta ta teden še nekatere večje kraje južne Srbije, nakar potujeta v Dalmacijo, kjer si bosta ogledala novo odkrite premostitve v okolici Senja. Poročala bosta o utipih potovanja po naši državi znanstveni reviji »Astenper« in v Kopenhagenu in nemški reviji »Kosmos«. Odlična Danca nameravata obiskati tudi Grško in Turčijo.

— Invalidi za svoj kazen. Dne 17. t. m. bo v Beogradu veliko zborovanje invalidov iz cele kraljevine. Invalidi bodo ob tej priliki samo protestirali proti zavladačevanju invalidskega zakona. Istočasno bodo predložili vladi posebno resolucijo, v kateri bodo zahtevali takojšnje uveljavljenje invalidskega zakona.

— Eskadra ameriške sredozemske flotile pride v Split. Eskadra ameriške sredozemske flotile pod poveljstvom admirala Andriewa bo te dni posetila Split. Admirala Andriewa je bil pred več časa izvoljen za častnega mesčana Splita radi svojega prijateljskega vedenja do naše države v letih 1918-19.

— Visoka trgovska šola v Zagrebu. V prosvetnem ministru se izdeluje načrt o spremembi zakona o ustanovitvi in ustroju visoke trgovske šole v Zagrebu, ki ima sedaj 6 semestrov. Ta šola se bo pretvorila v akademijo z 8 semestri in bo imela ravnopravnost univerze.

— Točilce alkoholnih pijač se opozarja, da vložijo prijavo za odmero točilne takse pri pristojnem oddelku finančne kontrole s kasnjivo do 10. t. m. Opuščena prijava se kaznuje do 2000 Din.

— Z ozirom na netočne vesti, razširjene po slovenskem časopisu, da izide s 1. novembrom t. l. novi — zimski vojni red, se čuti direktna dolžna, opozoriti cenjeno občinstvo, da ostane v celni kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovincov dosedajni vojni red v veljavi do 3. junija 1925 in ne nastopijo v tem pogledu do takrat sploh nobene spremembe. Na različnih vzornih konferencah, ki se sedaj vrše, se razpravlja še o novem voznem redu, ki stopi v veljavo šele 1. junija 1925.

— Koliko brezposelnih delavcev je pri nas? Po uradnih podatkih ministarstva za socialno politiko je danes v naši državi okoli 100.000 delavcev brezposelnih. Brezposelnosti je krivo pomankanje gotovine in pa nezadostna carinska zaščita domače industrije, kar je prispilo marsikatero podjetje, da je odpustilo 20 do 30 odstotkov svojih delavcev.

— Anatol France umira. Po vestih iz Pariza se je bolezen Antola Franceja tako poslabšala, da ni pričakovati nobene rešitve več. Stanje velikega pisatelja je obupno in vsak čas se pričakuje katastrofa.

Krasnih mest: pesem o prosu, podokniko Levkovo, njegov duet s Hano in poredno nagajivko v prvem dejanju, tretji pri županu v II. dejanju, začetak III. dej. zbor ruskih in zaključni zbor. Podrobneje spre-govorimo po repizah. Pač pa je tudi v glas-bi premalo komike.

Opera je bila podana dobro in je imela na sebi znake temeljite in vestne priprave pri solistih, v orkestru, zboru in v izborni režiji g. Putjate. Prvo dejanje je bilo scenarij maloruske vasi je teklo igralsko in režijsko živo, serendna in duet sta bila res pristrčna, županova scena s Hano in Kalem-nikov hopak prav originalna, ensambelski nastopi pestri. Pogrešek libretista je, da pošlje pijanega Kalemika v županovo hišo že pred koncem I. dejanja, a da stopi ta v sobo šele po prvem prizoru II. dejanja, ko sedi župan po svojem vasovanju že zopet doma. Prva slika II. dejanja, ki kulminira v begu ujetega Levka in zamenjavi vsakine s ponočnjakom, je ravno v tej sceni ponesre-žila. Bilo je premalo zmešnjave in preveč luči, da bi se mogla zdeti verjetna taka zmot. Izborni v figurah, maskah in igri je bil tretji župan, pisarja in žganjarja pred »obsedeno« kočo. Tretje dejanje je bilo sceni-čno in režijsko dobro, pantomima v me-sečini prav čedna, a je radi raztegnjenosti zapustila utis enoličnosti. Zaključek z lepim nastopom zbora je izzvenel sveže in živo.

Glavna vloga Levka se je g. Banov-cu prav dobro posrečila. Ustvaril je figuro simpatičnega mladega kozaka, čustvenega ljubimca v serenadi, pristrčnega v duetu s Hano in dovolj živahnega fanta v poredni mladici družbi. Glasovno je bil izborni, nudi v igri je bolj prost. Njegov napredek od opere do opere je tako razveselil, da si obetamo od njega še mnogo.

Skoda, da je ta tenorska partija pisana nekje tako nizko. Radi tega je n. pr. ljub Banovčevi vzorni vokalizaciji nekoliko tr-

— Zakon proti korupciji podpisani. Te dni je kralj podpisal zakon proti korupciji.

— Razglas. Po ljubljanskem stavbnem redu (§ 85.) so odprta gnojlišča (gnojni kupi) dovoljena samo v vnanjem stavbnem okraju. Kljub temu ima mnogo posestnikov gnojlišča tudi v notranjem stavbnem okraju. Mestni magistrat opozarja na nedopustnost in poziva vse prizadete, da odprta gnojlišča in prosto ležeče kupe gnoja v ne-dovoljenem rajonu nemudoma in za vedno odpravijo. Neposlušnost se bo kaznovala po § 111. stavbnege reda v zvezi s členom II. in III. naredbe deželne vlade za Slovenijo z dne 16. decembra 1919. »Uradni list« št. 182, naredbe št. 809, z globo do 1000 Din, oziroma z zaporom do 14 dni. Vrhun-tega bi dal magistrat gnojlišča na račun do-gnojlišča lastnika odprati. Človeški in dru-gi odpadki, ki okužujejo zrak, se smejo na zemljiščih v obljubljenih delih mesta razto-ršati in razlivati (gnojnice) le z magistrat-nim privolenjem (§ 106. cestnopolitičnega reda). Protivnanje se bo po § 117. cestno-političnega reda kaznovalo v enaki izmeri, kakor že zgoraj označeno. Sploh pa pre-poveduje magistrat temeljem §§ 3 a in 4 a dr-žavnega sanitetnega zakona z dne 30. aprila 1870, št. 68. drž. zak., vsako prosto od-kladanje kakršnihkoli smrdljivih in gnojli-čnih snovi bodisi na javnem, bodisi na privat-nem svetu notranjih stavbnih okrajev in kaznuje protivnanje po min. naredbi z dne 30. septembra 1857, drž. zak. št. 198 v zvezi s preimenovanjem naredbe deželne vlade za Slovenijo z globami do 1000 Din, oziroma z zaporom od 6 ur do 14 dni. Mestni ma-gistrat ljubljanski dne 30. septembra 1924.

— Pretep in uboj v Osijeku. V noči od 5. na 6. t. m. so se v Osijeku v gostilni pri »Zlatem bunarju« sprijeli Hanaović in Orju-naš. Nastal je pretep, v katerem je bil ubit Hanaovec Stjepan Veselić. Obliasi so uvedle preiskavo.

— Velika tatvina zlatnine v Karlovcu. To dni so vdrlj neznan tatovi v trgovino Miroslava Bukovca na Banji in odnesli 60 zlatih briljantnih prstanov, 6 zlatih žep-nih in 6 ženskih ur, več cigaretnih doz in drugih dragocenosti.

— Razkrinkana družba železnih tati-fov. Novosadska železniška policija je are-tirala nekoga Ivana Bilića, notoričnega tati-fo, ki je po vojvodinskih železnih kradel pot-nikom denar, nakit in drago kamenje. Pri zaslišanju je izjavil, da je član organizi-rane tatinske družbe, ki operira po vsej državi, a glavni sedež ima v Zemunu. Na podlagi Bilićevih izjav je policija uvedla v Zemunu preiskavo in aretirala še 8 članov te družbe. V njihovih stanovanjih se je našlo velike vsote denarja in nakradenega na-kita. Policija nadaljuje preiskavo.

— Na smrt obsojena — pomiloščena. Stoš sedmorice v Zagrebu je obvestil osje-ško sodišče, da je Juliska Boko, vdova iz Retfale, ki je bila preteklo zimo obsojena na smrt na večali radi umora svojega pri-ležnika, pomiloščena in da ji je kazen zni-žana na 15 let težke ječe. Juliska je bila odvedena v žensko kaznilnico v Zagrebu, kjer bo morala prestati kazen.

— Maksim Gorkijeva bolezen. Nekateri listi so poročali, da je znameniti ruski pi-satelj Maksim Gorki na smrtni postelji. »Wiener Journal« pojasnjuje, da je Gorki v resnici bolan, vendar njegova bolezen ni smrtno nevarna. Gorki bolega na neki že-ložni bolezni, vendar kljub temu deli in je pravkar dovršil neko novo novelo. Za-nimljivo je pripomniti, da je ruska državna založba predlagala Gorkiju, naj izda svojo »Mesečno revijo« v Sovjetski Rusiji, kar pa je Gorki kljub ugodnim pogojem odklonil. Gorki biva sedaj v Sorrentu v Italiji.

— Prvi ženski rektor v Rusiji. Sovjet-sko časopisje poroča, da je bila nedavno izvoljena na petrogradski univerzi od pro-fesorjev in dijakov za rektorja znana ruska pisateljica in pedagožinja Almedingen, ki je obenem prva žena v Rusiji, ki stoji na čelu vseučilišča.

— Klub ljubiteljev sportnih psov na-znanih, da se je morala kmotra psov iz-tehničnih razlogov preložitvi od 11. na 12. t. m. Priglasenost naj bodo dne 12. t. m. točno ob 8. uri zjutraj na razstavnem pro-storu ljubljanskega velelesja.

Iz strankarskega življenja.

Mestni odbor Narodno radikalne stran-ke sklicuje za četrtek 9. t. m. ob 8. uri zve-čer v bivši restavracijski dvorani Narod-nega doma (vhod pri glavnih stopnicah desno) zaupni sestanek članov od-bornikov vseh ljubljanskih mestnih pod-oborov. — Tajništvo MRO.

pela razumljivost v pripovedki o mačehi. — G. A. Thierry-Kavčnikova je v vlogi Hane podala tip brhkega maloruskega de-kleta, počelo ga lubezen iz globoke, polne duše, resolutnega v nastopu napram usilj-venmu županu. Stijalna v petju in igri je ustvarila v duetu z Levkom in s svojo nočno pesmijo v I. del. divno lubezensko sceno. — No, in stari zaljubljenec gospod župan, prava gogoljevska figura, ki hoče biti potentat v svoji vasi, a se boji komisarja, ni mogel dobiti spretnesega interpretata kakor g. Zu-pana, ki je s to vlogo postavil na oder zopet nov original. Dosedlen v karakteriza-ciji podane osebe od početka do konca, svež in naraven v igri, originalen posebno v si-tuacijski komiki. Vloga župana ni lahka, g. Župan jo je odpel in odigral izborni. — Gidč Ropasova je pela vlogo vsakvike dobro, a komično, skoro burleske scene razjarjenosti se ji igralsko niso posrečile. — G. Šubelj je bil kot Kalemik dober s svo-jim hopakom, po prihodu v županovo sobo je pa pel preveč navozli trojci, za katero bi se sploh ne smel zmeriti, ako hoče po-kazati prepričanost, da je pri svoji »stari«. — Gidč Rozumova je odpele kratko partijo kraljice vil prav dobro; da bi le še skušala odpraviti svojo nerazločno vokalizacijo. — Dobri so bili tudi g. Mohorič kot žganjar in g. Pugelj (pisar) ter rusake Korenjakova, Ribičeva in Mišičeva.

Posebna pohvala gre zboru, ki ima v tej operi precej veliko in ne baš lahko vlogo. Pel je prav dobro in tudi ritmično se ni za-tikal. Njegova igra je bila sveža in smiselna. Z letošnjim zborom bomo zadovoljni. Ope-ro je dirigiral g. Balatka z razumevanjem in temperamentom. Orkester, ki zadobiva občutne vrzeli v godalji, je temeljito nauš-tran ter je rešil svoje naloge dobro. — Luč uganja redno svoje burke. V I. del. se je za sekundo zaletela sredi mesečne maj-ske noči na oder žarka solnčna svetloba. — Publike je bilo precej mše

Ljubljana.

— Novinarjem. Ljubljanska sekcija UJN ima odborovo sejo v sredo, dne 8. t. m. popoldne ob 4. uri v gostilni pri »Ko-saku«. Na dnevnem redu je poročilo o kon-gresu na Sušaku in druga važna stanovska vprašanja. Točna udeležba — dolžnost.

— Požar. Danes zjutraj ob 5. uri 40 minut je naznanil topovski strel z grada, da nekeje v mestu gori. Kmalu zatem so hiteli gasilci v smeri proti Trnovem. V Zeljarski ulici je bila v polnem plamenu neka šupa, polna sena. Ker je bila šupa lesena in seno suho, je bila vsaka akcija gasilcev odveč. Šupa je pogorela do tal. Skoda še ni ugo-tovljena. Ogenj je zanetil brčkone kak člo-vek, ki je v šupi prenočeval in kadil ciga-reto. Ni pa izključeno, da je ogenj pod-aknila zlobna roka.

— Premetena goljufica. Postrežnica Ana Reš iz Kolodvorske ulice je srečala v soboto popoldne na ljubljanskem polju blizu Linhartrove ulice neko žensko, ki je jokala in zdihovala. Reš jo je vprašala, kaj da se je zgodilo, narkar je jokajoča žena odvrnila, da je neki stražnik na Martinovi cesti vstav-ljal mlekarice in zahteval od vsake, ki je imela ročni vozček 100 Din globo. Katera pa ni imela denarja, ji je strogi stražnik eno-stavno odvzel vozček. Ona da je imela vo-ziček, a denarja ne in je tako prišla ob vo-ziček. Za božjo voljo je prosila Rešovo, naj ji posodi 100 Din, da bo šla odkupiti vozček. Pri tej priliki je dejala, da se piše Rubnik, po domače Martinčkova iz Smartnega ob Savi in obljubila, da bo naslednji dan pri-nesla denar nazaj, a za obresti mleka, sad-ja itd. Rešova ji je dala 100 Din. Pozneje pa je začela dvomiti o novih metodah policijskih stražnikov v izvrševanju službe in je šla stražniku vprašat kje hrani tiste vo-zičke. Stražnik je bil seveda brez vozčikov in tudi Rešova je ostala brez denarja. Poli-cija zasleduje premeteno goljufico.

— Blago sumljivega izvora je prodajal predčerašnjem pri starinarjih brezposelnih strojnik Pavlić Marko, iz Starega trga pri Logatcu doma. Zato je bil aretiran. Našli so pri njem med drugim volmeno posteljno ode-jo, ruho, par ponošenih čevljev, srajco, spodnje hlače, 10 parov usnjatih vložkov za čevlje, 9 risarskih črtal, skafličko »Penkala«-svinčnikov, 2 steklena tintnika in torbico za svinčnike. Sumi se, da izvirajo ti predmeti iz kakega vloma, zato naj se ljudje, ki kaj takega posejajo, javijo pri policiji.

— Zenskam je nogo podstavil, da bi padle, včeraj ob 18 uri v Prešernovi ulici Sedi France, delavec pri mestnem vodovo-du. Ker je bil vrhu tega tudi precej pijan, ga je gnal stražnik na policijo.

— Policijske prilave. Tatvine 3. piše-nosti 1. kaljenje nočnega mira 2. prest. ope-nopolitičnega reda, prekoračenje policijske ure 3. izgredi 3. godba brez dovoljenja 1. telesna poškodba 1. požar 1.

— Aretacije. 1 radi nedostojnega ve-denja.

— Blagajna delegacije ministarstva fi-nanc v Ljubljani. Krekov trg št. 1 bo v dne 9. t. m. in 11. oktobra t. l. radi glavnega snajdenja uradnih prostorov strankam zaprta.

— Večerni gospodinski tečaj za de-lavske sloje. Mestna občina ljubljanska vpele z dnem 15. oktobra 1924 na gospo-dinjski šoli v Mladiki večerne tečaje iz gospodinstva za delavske sloje. Po-čevalo se bo kuhanje, življenjanzaba, ku-harska higijena, kalkulacija, uporaba sadja in zelenjave. Pouk se bo vršil v ponde-ljek, sredo in petek, drugi v torek, četrtek in soboto. Pouk bo trajal vsak dan od 17. ure naprej. Pristojbina 10 Din dnevno. Reflektantninje (dekleta in žene) se spre-jemajo pri vodstvu šole v Mladiki, Subi-čeva ulica št. 9 do 15. oktobra 1924.

— Svetlo-likanje ovratnikov ter lika-nej perila se najlepše izvršuje le v higije-nični pralnici F. Simence, Kolodvorska ce-sta št. 8. Izvršuje tudi popravila perila.

Maribor.

Izročitev odklopanj. Veliki župan je prejel dve odklopanji reda Sv. Save 5 razr. za ravnatelja lesne družbe Drava Al. Krži-nič in ravnatelja meščanske šole Dragotina Humeka. Odklopanja bodo omenjenima te dni izročena.

Aretacija vernaroga tatu in vlomica. Pri Sv. Urbanu pri Ptujih je bil te dni are-tiran Ivan Rebernik, bivši točaj v restav-raciji Ožib v Mariboru. Rebernik je izvršil na več mestih nebroj tatvin in vlomov po raznih krajih na Stajerskem. V Mariboru pa so našli v nekem prenočišču njegov nahrbi-nik z raznimi ukradenimi predmeti.

Repertoar mariborskega gledališča. V mariborskem gledališču bodo igrali danes »Mamsel Nituche«, v sredo »Pohujšanje v dolini Sentflorjanski«, v četrtek opereto »Mamsel Nituche«.

Upamo, da bo Majška noč kljub naved-nim nedostatom radi njene lepe muzike in res dobre uprizoritve ugajala. S. P.

Literatura o slovenski upodabljalči umetnosti. Pod tem naslovom je napisal v češki reviji »Archa«, znani prijatelj Slovincov dr. Bohuš Vybiral posebno poro-čilo o treh slovenskih publikacijah, tiščih se upodabljalče umetnosti in sicer o »Zborniku za umetnostno zgodovino«, o knjigi Narodne galerije »Slovenska moderna umetnost« in o dr. Steletovemu »Orisu zgo-dovine umetnosti pri Slovincih«. Pisatelj pripominja, da je literatura o naši upodab-ljalči umetnosti postala v zadnjem času tako vidno in pomembno bogata, da zaslu-ži posebno pozornost. Potem se skrbno bavi z omenjenimi publikacijami in podčrtava njihov visoki vsebinski nivo in lepo gra-fično opremo ter jih priporoča češki jav-nosti. Posebno »Zbornik za umetnostno zgodovino«, ki se je z letošnjim letom raz-vil v pravo umetniško revijo in tako iz-polnil veliko vrzel v našem kulturnem življenju.

Knjižnica Narodne čitalnice v Šiški po-siluje zopet redno vsako sredo od 7. do pol 10. ure zvečer v svojih prostorih (Celovška cesta). — Knjižničar.

Vedno zadnje novosti
SAMO
GRICAR & MEJAC,
Selenburgova ulica 3.

Gospodarstvo.

Naša zunanja trgovina.

Naša trgovinska bilanca se trajno boljša. Generalna direkcija carin je iz-delala te dni statistiko našega uvoza za drugo četrtletje tekočega leta. Po tej statistiki se je uvozilo:

v II. četrtletju 1923: kg 217.515.393, komadov 124.584, kubičnih metrov 80.864;

v II. četrtletju 1924: kg 253.303.753, komadov 229.013, kubičnih metrov 54.513.

Kakor razvidno, je uvoz v drugem četrtletju po količini nekaj večji kakor v isti dobi minulega leta.

Po vrednosti se je kretal uvoz v drugem četrtletju, kakor sledi:

II. četrtletje 1923: Din 1882.774.359

II. četrtletje 1924: Din 1891.158.565

Uvoz je torej narasel za komaj 8 mi-lionov dinarjev v drugem tromesečju t. l. napram isti dobi minulega leta.

Največ se je uvozilo v drugem četrtletju t. l. manufakturnega blaga in sicer za 568 mil. din., ali pa 30 odstotkov celokupnega uvoza v isti dobi.

Vsi drugi predmeti predstavljajo na uvozu malenkosten delež in redko pre-segajo 2 odstotka.

Udeležene so pri našem uvozu v II. četrtletju t. l. sledeče države:

Češkoslovaška	z Din 433.482.638 (22.92 %)
Nemška Avstrija	z 395.658.248 (20.92 %)
Italija	z 317.984.776 (16.81 %)
Anglija	z 185.707.407 (9.82 %)
Nemčija	z 165.375.704 (8.74 %)
Zed. drž. Amerike	z 91.953.180 (4.86 %)
Francija	z 76.511.784 (4.05 %)
Grška	z 57.417.531 (3.04 %)
Druga države	z 174.247.297 (8.84 %)

Kakor v prvem četrtletju t. l., tako je tudi v drugem četrtletju t. l. Češko-slovaška pri našem uvozu na prvem mestu.

TOČILCI IN PRODAJALCI ALKOHOLNIH PIJAČ.

Gremji trgovcev v Ljubljani in gremji trgovcev za politični okraj Ljubljana oko-lica opozarjata vse točilce in prodajalce alkoholnih pijač na drobno in na debelo, da se morejo glasom naredbe finančnega okrajnega glavarstva v Ljubljani in gla-som v »Uradnem listu« z dne 16. septem-bra t. l. št. 91 na temelju člena 13 točka 5 pravilnika k tar. post. 62 taksnega zakona zaradi odmere takse nakasneje do dne 11. oktobra t. l. priložiti pri pristojnem od-delku finančne kontrole in naj prinesejo s seboj:

1. Obrtni list o pravici točenja alko-holnih pijač.
2. Podatke o količinah (litrih) posamez-ne vrste stočenih alkoholnih pijač od 1. julija 1923 do 30. junija 1924.
3. Mero točilnega prostora.
4. Podatke o številu, miz, stolov.
5. Podatke o številu služabništva.
6. Izkazilo o osebni pravici poslo-vodstva.
7. Kolk 5 Din za prijavo.

Vsak naj pride osebno ter se mu pri-java izpolni pri oddelku finančne kontrole. Opozarja se, da je v slučaju opustitve na-znanih predpisov kazer v iznesku 100 do 2000 Din.

× Mariborski trg dne 4. oktobra je bil zelo dobro obiskan. Cene so bile sledeče: Meso. Svinjino se prodajali kmetje po 15—38 Din, stamnino 35—37.50 Din, drobovino 15—20 Din za 1 kg. Govedino so prodajali mesarji po 22—25 Din, teletino 15—30 Din, svinjino 18—30 Din za 1 kg; klobase 30 Din do 60 Din, prekajeno meso 40—45 Din za 1 kg. Perutnina. Kokoši po 10—50 Din, race 40—50 Din, gosi 82.50—100, purani 80—120 Din za 1 komad. Zajec 10—40 Din komad. Sadije. Jabolka 1.50—3 Din na debelo, a na drobno 2—5 Din, hruške 3—8 Din, češnje 12 Din, breskve 6—8 Din, grozdje 5—10 Din, kostanj (surov) 3—4 Din, pečen 6—7 Din za 1 kg. Zelenja-va. Krompir 10 Din za metnik (7 in pol kg), čebula 3—5 Din za venec, zeljinate glave 1—5 Din, kumare 0.50—1 Din, kislje glave 4.50 Din, kislja repa 3 Din za 1 kg, fižol 2—3 Din, grah 3 Din za 1 liter. Mle-ko. 3—3.75 Din za 1 liter, bučno olje 36 do 37 Din, surovo maslo 40—44 Din za 1 kg. Seno 50—55 Din za 100 kg. Cene sena bodo baše v kratkem poskočile na 100 Din za 100 kg.

× Dobave. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: dne 29. oktobra t. l. pri ravnateljstvu državnih železnic v Zagrebu glede dobave tekstilnega materiala. — Dne 30. oktobra t. l. pri ravnateljstvu pošte in telegrafa v Ljubljani glede dobave električnih instrumentov za merjenje brozovnih in telefonskih kablov; pri ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani glede dobave črne pločevine. — Dne 31. oktobra t. l. pri ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani glede dobave tekstilnega in kavčukovega ma-

V drugem četrtletju t. l. smo uvozili za Din 1891.158.565 izvozili za Din 2114.542.491

Potem takem znaša višek izvoza v tej dobi 223.383.926 Din, kar pomenja, da je naša trgovinska bilanca v gornji dobi za 11.81 odstotka aktivna.

V šestih mesecih leta 1924 smo uvozili za Din 3819.215.980 izvozili za Din 4175.920.945

Izvozili smo torej v gornji dobi za 9.34 odstotkov več kot uvozili.

Sploh je naša trgovinska bilanca že 3 četrtletja aktivna. Uvoz ostaja isti, izvoz pa se dnevno veča, kar dokazu-jejo najboljše sledeče številke, ki kažejo razmerje našega izvoza in uvoza v zad-njih treh četrtletjih:

	izvoz	uvoz
IV. četrtletje 1923:	117.16 : 100	
I. » 1924:	106.91 : 100	
II. » 1924:	111.81 : 100	

Pripominjamo, da se začena izvoz-na sezona šele v drugi polovici leta in je radi tega sigurna še večja aktivnost naše trgovinske bilance v tekočem letu.

Lansko leto je bilo razmerje med iz-vozom in uvozom 96.86 : 100, letos bo razmerje neprimerno boljše.

Stalno boljšanje naše trgovinske bi-lance, stavlja naše gospodarstvo na po-polnoma drugo podlago. Stalni in obilen dotok deviz omogoča sigurno poprav-ljanje naše valute. Tej novi situaciji se bo moralo prej ali slej prilagoditi naše gospodarstvo, ki mora računati z nara-ščajočo tendenco dinarja.

Slučajne fluktuacije na deviznem tr-gu ne morejo premeniti celotne situacije in zaprečiti porast dinarja, ki je več kot upravičen.

terijala; pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici glede dobave raznih podvezic in klincev za tračnice, trefreda in ploščic za trefred; pri upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave raznih gomilnih fer-menov iz usnja. — Predmetni oglasi z na-tačnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× Prodaja stare vojaške opreme se bo vršila dne 22. oktobra t. l. pri oddelku za-voda za izradu vojne odeje v Skoplju. Pred-metni oglaš z natančnejšimi podatki je v pi-sarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

To in ono.

Nove knjige.

Gaj Krisp Salust: Volja z Jugurto, iz latinske poslovenil Anton Dokler. Splošna knjižnica št. 35. Tiskarna in založila Zvezna tiskarna in knjigarna v Ljubljani. Strani 123. Cena broš. 16 Din, vez. 22 Din. S to knjižico je založba Zvezne tiskarne in knjigarne, ki se kar marljivo giblje z izdajo različnih zvezkov svoje že dobro vpeljene »Splošne knjižnice«, začela izdajati prevode latinskih klasikov. Veliko bogastvo na literarnih, zgodovinskih in drugačnih vrednostih, ki je založeno v latin- skih klasikih, daje tem spisom posebno pri- viačnost in velik čar. Zato je nadvse hvalje- vredno stremenje, ki hoče približati slo- venski publiki prevode teh znamenitih spi- sov. Posebno vrednost imajo taksi prevodi za one, ki ne obvladajo latinskega jezika, da se tako lahko v svojem domačem je- ziku vglobijo v neusahljive viře, ki nam jih podajajo latinski klasiki. Tudi za one, ki poznajo izvorni jezik, in posebno za di- lake, ki berejo Salusta v izvorniku, bo ta verjen in točen prevod odličnega humanista A. Doklerja služil prav dobro kot učni pripomoček. Ker je vrhunskega knjigi dodan primeren uvod s pisateljevo biografijo in drugimi za boljše razumevanje potrebnimi

zgodovinskimi in drugačnimi podatki, bo knjiga kot učni pripomoček toliko več vredna. Če dodamo še, da je knjižica, ka- kor vsi zvezki »Splošne knjižnice« okusno in dostojno opremljena in v ceni zelo zmerna, smo povedali dovolj, da je knjižica vredna vsakega priporočila za naširne kro- ge, v posebnem pa za gimnazijske dižake.

Dr. Ivana Tavčarja zbrani spisi. Ure- diji dr. Ivan Prijatelj. V. zvezek. Izza kon- gresa. Izdala in založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. 1924. XVII. in 548 strani. Cena broš. 84 Din, celo platno 100 Din, polusnje 105 Din, poštnina 2 Din 50 para več. »Izza kongresa« predstavlja v našem pripoved- ništvu docela svojevrstno umetnino tako v svoji obširni zasnovi, kakor tudi v sti- lističnem oziru. V okviru ceremonijalnega sijaja, ko so se ob priliki svetovno-zname- nitega kongresa l. 1821 obračale oči vsega sveta v Ljubljano, nam je Tavčar pred- stavil z njemu lastno plastično celokupno galerijo domačih tipov ne samo iz plemi- ških, ampak tudi iz meščanskih, rokodelskih in celo najnižjih priprostejših slojev, da flu- strirajo kulturno-zgodovinsko obeležje sta- re Ljubljane v predmarčni dobi. Poklical nam je v spomin tedanja ljudsko šolo z zloglasno Kapusovo »rajstolo«, trnovske ribiče z oblatnim Celjstnikom na čelu,

zaloške brodnike in čolnarje in nekaj tako značilno osebo naših cest oblastnega »Štongrajtarja«. Pri »špikramarici« Daga- rinki se seznanimo s tedanjo slovensko meščansko družino, pri imoviti Češkovi gospe prisluškujemo opravilnim trgovskim in uradniškim soprogram, a pri vselem Andr. Smoletu rodoljubnim pogovorom maloštevilnih tedanjih naših literatov. Enako spretno se kreta pisatelj v družbi visoke evropske gospode, med starimi ljubljanskimi patriciji, na meščanskem balu kakor tudi v skromnih predmestnih hišah. Na psihološki razvoj nastopajočih oseb Tavčar sicer ne obrača posebne pozorno- sti, pač pa je zasnoval celo vrsto zgodb, dogodkov in prizorov, tako da je iz prvot- no nameravanega »zgodovinskega romana« nastala tekmo triletnih nadaljevanj v »Ljubljanskem Zvonu« kronika kongresne dobe. Poleg idealne romantične ljubezni neke Eve Luize Thurnove do Metternicha je razvil pisatelj celo vrsto ljubavnih zgodb iz meščanskih krogov. Kot vodilni slovenski napredni politik je Tavčar čisto krepko podčrtal protiklerikalno tendenco svoje dobe, a idejo onih časov, boja med absolutizmom in ustavnostjo, se je komaj dotaknil, kakor je sploh glavnima osebama tedanje dobe, carju Aleksandru in Metter-

nichu, odkazati le postranski vlogi. Hotel je pač biti naš domovinski pisatelj, glasnik naše stare Ljubljane.

Pomen Tavčarjevega dela »Izza kon- gresa« je urednik dr. Prijatelj v uvodu vsestransko ocenil ter s to študijo podal dragozreden prispevek k umevanju našega pr- sateja. Uvod izpopolnjuje knjigi dodane opombe na 66 straneh drobnega tiska, ki pričajo o brezprimerni natančnosti in vesti- nosti urednikov. V njih je iz nešteti virov zajel zanimivo gradivo z ilustracijo kon- gresne dobe in Tavčarja samega. Zato mu bodo resni bralci nadvse hvaležni.

Knjigo se naroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani.

Dopisi.

Iz Zagorja ob Savl. Naše »Glasbeno društvo« praznuje letos 25 letnico svojega obstoja. Baš v jubilejnem letu bi moralo društvo svedočiti intenzivno delovanje. To- da vključ praznovanja agnilnega odbora s predsednikom g. Korošcem na čelu, zagor- janski pevci in pevke iz neznanih vzrokov ne kažejo letos posebnega zanimanja za kul- turno leto. V soboto zvečer se je v pro- storih Sokolskega doma vršil redni letni občni zbor ob žalostno pičli udeležbi svojih

rednih in podpornih članov. Udeležili se ga je v imenu odbora Zvez slov. pevskih zbor- rov v Ljubljani (čigar član je društvo) zvezni pevovodja g. Zorko Prelovec, ki je po običajnih poročilih društvenih funk- cionarjev v daljšem, poljudnem govoru raz- ložil smernice za bodoče smoteno delova- nje naših pevskih enot. Vsem pevcem in pev- kam v Zagorju priporočamo, da se ne- mudoma zbuje iz zaspanosti in stopijo v krog zbora »Glasbenega društva«, da bo lahko napredovalo in dostojno proslavilo svojo petindvajsetletnico.

Za kratek čas.

Ironija usode.

A. »No, prijatelj, kako kaj živiš s svojo ženo? Baje je zelo izobražena?«
B. »Ah, veš, ona govori 6 jezikov, jaz jih govorim 8 in vendar se ne moreva raz- umeiti!«

Lastnik:

Konzorcijski »Narodnega Dnevnika«

Glavni in odgovorni urednik:

Železnikar Aleksander.

Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani

Edgar Rice Burroughs: TARZANOVE ŽIVALI

Opičji človek se je zavijal doli v temo, toda komaj je spustil rob odprtine, se je pokrov s treskom zaprl nad njim.

Pojmil je takoj, da je postal žrtv zavratnega napada. Najti svojega sina? Na to ni mogel niti misliti več. Sam se je pahnul v roke svojih sovraž- nikov. Z vsemi silami je poskušal doseči pokrov od- prtine. Morda bi ga lahko potisnil navzgor... Za- man. Prižgal je žveplenko in se razgledal po pro- storu, ki so ga očividno posebej oddelili od glav- nega. Pokrov odprtine nad njim edini dohod —; bilo je jasno, da je bila ta ječa pripravljena edinole zanj.

Tu ni bil nikogar razven njega. In otrok? Če je bil res na krovu »Kincalda«, potem pač vse dru- god, kakor tu notri.

Več kakor dvajset let je rasel z otroka v moza sredi divje džungle, daleč proč od človeških bitij. In nečesa se je predvsem naučil v teh letih, ko je človek tako mlad in sprejemljiv: naučil se je pozdraviti veselje in žalost, srečo in nesrečo tako, kakor se divje živali sprijaznjijo s svojo usodo. To- rej nobenega divjanja sedaj, nobena upiranja proti usodi! Mirno in s čuječim očesom je pričakoval, kaj bo. Vendar bo v danem slučaju že storil vse, kar je v njegovi moči in si znal pomagati. Vestno je preiskal svojo ječo. Pretipal je deske od zgoraj do zgoraj, te bedne stene ječe in skušal presoditi, kako visoko je pravzaprav pokrov odprtine nad njim.

Naenkrat je začutil tresenje strojev in brnenje vijakov. Torej so se peljali. Kam — kam —? In ta vrtnec njegovih, misli, to tresenje in trušč strojev je naenkrat presekalo nekaj, kar ga je mrzlo spreletelo po hrbtu: pošastno presunljiv krik, kakor bi zavpila do smrti prestrašena žena...

Opdeljan v Airko.

Baš ko je Tarzan izginil v temi obrežnih na- prav, je zastrta dama urno zavila v ozko ulico, ne daleč od beznice, ki sta jo baš oba zapustila.

Obstala je, se ozrla naokrog in bila zadovoljna. Končno je bila tu. Ojunačila se je in vstopila v zakotno beznico.

Polprijani mornarji in »nabrežne podgane« so jo začudeno pogledale. Bila je zanje nekaj novega: elegantno oblečena dama sredi take družbe. Šla takoj k natakarcu v točilnico. Ta je že vzela svojo srečnejšo sestro z zavistnim pogledom na piko.

»Ste videli tu velikega, lepo oblečenega go- spoda?« je vprašala Jane. »Pred par minutami je moral biti še tukaj, ker se je z nekom sestel in potem menda z njim odšel.« Natakarcica je prit- dila. Kam sta odšla oba moža, ni mogla povedati.

Neki mornar je prisluškoval. Približal se je in ji zagotovil, da je baš vstopil v beznico, ko sta onadva zavila po nabrežju.

»V katero smer?« je vprašala dama in mu urno stisnila napitnico v roko. Mož jo je takoj potegnil za seboj na cesto. Obrnila sta se proti nabrežju, kjer sta hitela ob vodi. Opazila sta majhen čoln, ki je baš izginil v parnikovi senci. Zdelo se, da ni daleč.

»Tam sta,« ji je pošepetal mornar.
»Deset funtov za čoln in če me takoj spravite na to ladjo!« Zvenelo je kakor krik.

»Torej hitro,« je potrdil on. »Za vruga bo mo- ralo iti dobro, če hočemo še ujeti »Kincalda!« Že pred tremi urami so zakurili kotle. Čakali so le še na onega tam. Slišal sem pred eno uro. Nekdo od moštva je pravil...«

Prišla sta do konca obrežnega zidu. Mornar je odvezal čoln, pomagal njej vati, skočil za njo in odveslal. Naravnost letela sta preko valov.

Ob ladji je mož zahteval svoj denar.

Ona sploh ni šela. Posegla je in mu stisnila šop bankovcev v roko. En sam pogled je uveril, da je dobil več kot preveč. Pomagal ji je po ple- teni lestvi navzgor in čakal s čolnom tesno ob ladji. Ta zaslužek mu ni smel oditi. Morda bo hotela elegantna dama zopet nazaj na kopno.

V istem hipu pa je zagrmel stroj in čul je rož- ljanje verig. Brezdvoma je »Kincald« dvignil sidra. In že so pričeli vijaki delovati. Počasi je spozel parnik v noč. Ven v kanal.

Obrnil se je, da bi odveslal nazaj k bregu. Te- daj: ženski glas, krik! To je bilo na krovu. »Ko- mična stvar!« je mrmral sam pri sebi. »Lahko bi se mi zdelo, da me je imel kdo za norca, če bi ne imel tega prilaznega kupčka bankovcev v roki.«

Jane je prišla na krov. »Kincald« se je zdel po- polnoma zapuščen. Nikjer sledu o onih, ki jih je

iskala. In vendar, čemu se obotavlja! Upanje je pospešilo njene korake, gotovo, golo upanje, da najde tu moža in otroka.

Planila je v kajuto, ki je molela do polovice čez krov. Šla je po malih stopnjicah navzdol v glavni prostor in na drugi strani so bile najbrže manjše častniške kajute. Zaustavila se je. Zdelo se ji je, kakor bi se pred njo ravno kar hitro zaprla neka vrata. Šla je skozi celo dvorano, potem je pričela hoditi tiše. Prisluškovala je pri vseh vratih in jih poskušala odpreti. Bilo je tiho, strašno tiho. Le njeni živci so bili do viška razdraženi. Divje je utripalo njeno do smrti izmučeno srce in zdelo se ji je, kakor da mora glas njene krvi prodreti v vse kote te ladje.

Vrata za vrati so se odpirala pred njo in zmi- rom znova je stala pred isto pošastno praznoto. Bila je neobčutljiva za vse zvanje vtise. Opazila ni, da je ladja naenkrat oživila, da so stroji bob- neli in vijaki bičali vodo.

Ravnokar je odprla zadnja vrata; tedaj so jo pa zgrabile močne moške roke. Termi pogledi so obviseli na njej, potem jo je nekdo potegnil v kajuto.

Ta nenavadni in nepričakovani napad jo je prestrašil do mozga in iz prsi se ji je iztrgal en sam presunljiv krik. Potem ji je surovež s pestjo za- mašil usta.

»Tiho, ljuba stvarica,« jo je nahrulil. »Najprej se moramo malce odmakniti od kopnega. Potem si

lahko izkričiš svoje čarobno srčece iz telesa, če hočeš.

Lady se je obrnila. Gledala je poraščenemu možu naravnost v zlobne oči. Tedaj je počasi po- pustil pritisk njegove roke. Spreletel jo je nov strah. To je bil torej — — Odstopila je par korakov.

»Nikolaj Rokov! Gospod Thurani! Vi tukaj?« je glasno kliknila.

»Vaš najponižnejši sluga,« je odvrnil Rus in se rahlo poklonil.

Ona se ni zmenila za dvomljivo laskanje.

»Kje je on?« je vprašala kratko. »Hočem ga videti. Nikolaj Rokov, kako morete biti tako kruti?«

(Dalje prihodnjič.)

KUPUJTE pri onih trgovcih ki oglašujejo v Narodnem Dnevniku

Advokat
D^r. Henrik Tuma
naznanja, da je otvoril pisarno
na Dunajski cesti št. 17 I. nadstr.

Modni salon **M. SEDEJ — STRNAD**
Prešernova ulica, palača Mestne hranilnice,
priporoča zadnje novosti, dunajskih in pariških
klobukov. — Žalni klobuki vedno v zalogi.
Najnižje cene. Solidno blago.

Najboljši uspeh
Imajo oglaš v
Nar. Dnevniku!

Kot družabnik
vstopim v katerikoli dobro idoče
podjetje s kapitalom 50.000 Din
Resne ponudbe pod Z. R. 1925
na upravo.

MALI OGLASI

Elegantna spalnica,
nova, kompletna, jesenova, po-
litirana, se ugodno proda. Na-
slov pove uprava lista.

Izobražena gospodična
z znanjem slovenskega in nem-
škega jezika, zelo gospodinjska
in ljubi otroke, išče mesto upra-
vitijske tajnice.
Ponudbe pod »Vestna moč«
na upravo Narod. Dnevnika v
Mariboru.

4000 — K
nagrade dobi, kdor preskrbi ože-
njenemu, marljivemu in zanesli-
vemu upokojencu mesto hišnika
v Ljubljani ali v okolici iste.
Cenjene ponudbe na upravo
lista pod »Hišnik!«.

Sprejme
se več oseb na dobro domačo
hrano.
Naslov pove uprava lista.

Prazno sobo
se išče za november. Ponudbe
z označbo cene na upravo lista
pod »Potreba!«.

Lilipip.
Turški med, pravi Fortuna,
šumeči bomboni na zalogi
samo pri JOSIP VITEK v
Ljubljani, Krekov trg 8.

Konec leta
se bliža, kdor nima še v redu svo-
je knjige, kdor želi imeti pravo-
časno sestavljeno bilanco, kdor
ima za urediti stare račune in
bilance ali revidirati, dobi vsa
potrebna navodila od prvo-
vrstnega, natančnega in solidne-
ga knjigovodje, ki je že dolgo
bil zaposlen kot tak in kot re-
vizor knjig. Cenj. ponudbe pod
»Revizija« na upravo lista.

Učni tečaj
za izdelovanje damskih klob-
ukov. Modni salon za damske
klobuke Alojzija Vladoj. Mo-
zetič, Ljubljana, Pred Ško-
ljo 21/II. sprejema dame in
gospodične v praktičen pouk
v svrhu priučitja za lastno
rabo. Samostojno izvrševanje
vsekovrstnih modnih klobukov.
Nadaljanje pojasnila od 10-1
ure popoldan.

Stanovanje
s kuhinjo in 2 malimi sobami
ali 1 veliko se išče v Ljubljani
ali okolici. Plača se mesečno do
1500 — K. Cenjene ponudbe na
upr. lista pod »Čimpreja!«.

Jesenski površnik
moški in žaketi s telovnikom,
vse dobro ohranjeno se ugodno
proda.
Naslov pove uprava lista.

Hrastov les
suh, rezan 4 m dolg, 30 mm
debel, 7-8 m³ se po ugodni
ceni proda. Natančnejše se po-
izve pri Ivan Kramar, mizar,
Gorenjavas št. 39, p. Ribnica,
Dolenjsko.

Proda se
par ječnovih rogov na šablono.
Naslov pove uprava lista.

PREMOG
Trboveljski
Liboški
Ormoški
Trobnodolski
dobavljajo po najnižjih
cenah
DOM. CEBIN
trgovina s premogom
LJUBLJANA
Wolfova ulica št. 1.II.

Gobe in fižol
kupuje
Saver & Komp.,
Ljubljana,
Wolfova ul. 12.

Gospodična,
stara 30 let, čedne znanosti
in neomadeževane preteklosti,
s premoženjem 25.000 Din v
gotovini in lastno opremo se
želi čimprej omožiti, najraje
s trgovcem ali gostilničarjem.
Vdovec ni izključen. Le resne
in neanonične ponudbe pod
»Sreča« na upravo lista.

Meblovano sobo
srednjo, iščeta dva boljša go-
spoda. Če le morete v mestu.
Ponudbe na upravo lista pod
»Soba«.

Gospodična
trgovsko izobražena išče mesta
v pisarni, bodisi za knjigovod-
nino, kontrolistino ali blagaj-
ničarko. Pripravljena je iti tud
nekaj mesecev brezplačno. Po-
nudbe na upravo lista pod »Pi-
sarniška moč!«.

Naprodaj
je dobro idoča kavarna na novo
renovirana v sredini mesta Ma-
ribor, stanovanje takoj na raz-
pologu. Proda se radi prevzema
druga dela. Cenjene ponudbe
prosim na kavarna Bristol, Ma-
ribor.

Prevode
iz nemškega, italijanskega, fran-
coskega in srbskega jezika na
slovenski in obratno, vsakovr-
stne korespondenije sprejme
izurjen korespondent dr. aka-
demik Cebj. ponudbe pod »Na-
tanden« na upravo lista.

Ljubljanska posojilnica
R. Z. Z. O. Z.
v novo preurejenih prostorih v Ljubljani
MESTNI TRG št. 6
obrestuje vloge na hranilne knji-
žice in tekoči račun najugodnejše.
Večje in stalne vloge z odpovednim rokom obrestuje po dogovoru.
Sprejema v inkaso fakture in cesije terjatev.
Posojila daje proti popolni varnosti na vknjižbo, proti poroštvu in
proti zastavi.
Telefon številka 9 Telefon številka 9